

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

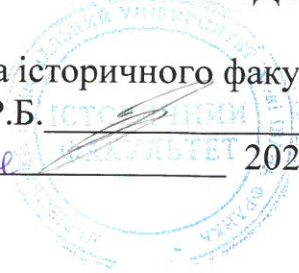
Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра соціології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана історичного факультету
проф. Сіромський Р.Б.
“ 31 ” *серпня* _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПП1.2.09. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ І
ПРОГРАМ**

Галузь знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність: **054 Соціологія**

(шифр і назва спеціальності)

Факультет: **Історичний**

(назва факультету, відділення)

Львів
2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» <i>Спеціальність 054 «Соціологія»</i>	Нормативна (за вибором)	
Модулів –	Освітній рівень: другий (магістерський)	Рік підготовки	
Змістових модулів –		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання проект магістерської роботи		Семестр	
Загальна кількість годин – 120 год	Спеціальність: 054 «Соціологія»	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 4 год самостійної роботи студента – 8 год		20 - год.	- год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	- год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота, індивідуальні завдання	
		80 год.	- год.
Вид контролю: (екзамен/залік)			
	залік	-	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми здобуття освіти – 50%

Дисципліна «**Моніторинг та оцінка соціальних проектів та програм**» є нормативною навчальною дисципліною, яка вивчається студентами-магістрами другого року навчання спеціальності 054 «Соціологія». Навчальний курс розрахований на 120 годин і вивчається в першому семестрі магістратури в обсязі 4 кредити ЄКТС. У структурі годин курсу виокремлено такі складові: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Навчальна дисципліна «Моніторинг та оцінка соціальних проектів та програм» є важливим спеціально орієнтованим предметом для студентів, які вивчають соціологію як напрям професійної діяльності. Під час вивчення цієї дисципліни студенти магістерської програми зможуть познайомитися з основними підходами до моніторингу й оцінювання соціальних програм та проектів, з їх практичним застосуванням у певній сфері, оволодіти навичками самостійного планування та проведення моніторингу та оцінки.

Метою викладання дисципліни «Моніторинг та оцінка соціальних проектів і програм» є формування у студентів знань і вмінь щодо теорії та практики проведення моніторингу та оцінювання соціальних програм та проектів, зокрема програм та проектів у різних галузях суспільного життя.

Завдання курсу:

- Оволодіння знаннями основних підходів, принципів й етичних вимог до проведення та планування моніторингу та оцінювання соціальних проектів і програм
- оволодіння знаннями та набуття практичних навичок щодо розробки індикаторів моніторингу й оцінювання, збору необхідних даних, стратегії аналізу даних та представлення результатів;
- набуття практичних навичок, необхідних для здійснення моніторингу й оцінювання проектів і програм; застосування набутих знань у своїй власній професійній практиці

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінка соціальних проектів і програм» студент(ка) буде:

знати:

- визначення соціальних програм та проектів, їх особливості;
- базові підходи та принципи моніторингу та оцінювання;
- основні компоненти ефективної системи моніторингу та оцінювання;
- розробка індикаторів, їх рівні;
- дизайн та методи моніторингу й оцінювання;
- різні концепції і методи збору даних;
- основні підходи до оцінювання програм та проектів;
- особливості проведення моніторингу та оцінювання у різних сферах суспільного життя;
- етичні принципи, стандарти та керівництва проведення моніторингу та оцінювання;
- особливості професійної діяльності в сфері моніторингу та оцінювання; професійні об'єднання та мережі.

вміти:

- розробляти систему моніторингу та оцінювання для окремих проектів та програм в певній сфері;
- залучати зацікавлені сторони та фасилітувати діяльність з моніторингу та оцінювання;
- розрізняти функції моніторингу та оцінювання;
- планувати діяльність з моніторингу та оцінювання;
- розробляти індикатори та коротко і довготривалі цільові значення до них;
- формулювати дослідницькі запитання та вибирати необхідні відповідно до мети оцінювання, наявних ресурсів тощо;
- вміти оцінювати проекти та програми; аналізувати та інтерпретувати отримані дані;
- готувати звіти та представляти результати;
- застосовувати стандарти та керівництва, необхідні для проведення відповідної діяльності;
- керуватися етичними принципами, визнаними в професійній спільноті; використовувати ресурси професійних мереж .

У результаті успішного проходження курсу студент(ка) набуде:

Загальні компетентності:

ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.

СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.

СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.

Програмні результати навчання:

ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.

ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.

ПР04. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.

ПР05. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.

ПР09. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні основи моніторингу та оцінки соціальних проєктів і програм

Тема 1. Основні поняття та визначення

Вступ до курсу. Мета та структура курсу, його зв'язок з попередніми курсами. Огляд рекомендованої літератури. Основні поняття та визначення: програма, проєкт, оцінка (*assessment*), оцінювання (*evaluation*), моніторинг, вимірювання діяльності/результативності (*performance management*), типи моніторингу та оцінки. Основні функції моніторингу та оцінювання. Моніторинг та оцінювання: спільне та відмінне. Моніторинг та оцінювання базовані на результатах, їх відмінність від класичних моніторингу та оцінювання

Тема 2. Оцінка потреб

Визначення потреб. Необхідність проведення оцінки потреб. Планування оцінки потреб. Вибір підходу для проведення оцінки потреб. Вторинний аналіз даних. Соціальні індикатори. Client utilization data or rates -under -treatments approach. Expressed need. Суб'єктивні підходи: ключові інформанти, публічні слухання, форуми громади тощо. Номінальна групи, фокус-групи, епідеміологічні опитування. Мультиметод.

Тема 3. Моніторинг та особливості його проведення

Історія моніторингових технологій. Підходи до визначення моніторингу. Основні компоненти моніторингу. Необхідність проведення моніторингу та його роль в управлінні проєктною діяльністю. Мета та завдання моніторингу. Основні кроки моніторингового процесу. Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу. Критерії відбору індикаторів, вимоги до «належних» індикаторів. Приклади «належних» та невідповідних індикаторів. Основні правила розробки індикаторів. Класифікація індикаторів. Прямі та дотичні індикатори. Кількісні та якісні індикатори. Індекси: загальні та зведені. Система SMART-індикаторів та SPICED-індикатори. Основні індикатори, придатні для вимірювання *Outputs, Outcomes, Impacts*, обмеження для їх використання. Визначення базової лінії/вихідних показників (*baseline*). Закон «зміщення індикаторів».

Тема 4. Джерела, методи та інструменти моніторингу.

Вихідні дані. Джерела даних: письмові дані (звіти, записи, документи тощо), особи, діяльність яких, пов'язана із проєктами чи програмами, політики, посадові особи, менеджери проєктів, фахівці, бенефіціари/отримувачі послуг, стейкхолдери, партнери, працівники організацій грантонадавачів, представники громади, спостерігачі тощо, а також результати вимірювань, експериментів тощо. Первинні та вторинні дані.

Планування моніторингової діяльності та рівні моніторингу. Методи та інструменти моніторингу. Форми, що використовуються для моніторингу та оцінки (Приклади з практики Альянсу)

Тема 5. Оцінювання програм та проєктів

Теорія змін та її основні складові (*Main Components of a Theory of Change*): *Inputs, Activities, Outputs, Outcomes, Impacts*). Графічне представлення теорії змін та її використання, стандартна блок-схематична методика (*Standard flow chart*); стандартний ланцюг результатів (*Standard Results Chain*). Логічна рамка (*Logical framework (logframe)*), її використання, можливості та обмеження.

Основні підходи до оцінювання (*prospective evaluation, evaluability assessment, goal-based evaluation, goal-free evaluation, multisite evaluation, cluster evaluation, social assessment, environmental and social assessment, participatory evaluation, outcome mapping, rapid assessment, evaluation synthesis and meta-evaluation, policy environment evaluation, analysis of mass and social media, community capacity assessment and evaluation, other approaches*)

Тема 6. Типи та види, основні етапи оцінювання програм та проєктів

Необхідність проведення оцінювання. Типи та види оцінювання: формативне, сумативне та перспективне. Основні етапи проведення оцінювання: виникнення потреби в новій інформації, визначення завдань, планування оцінювання, збір даних, аналіз даних. Підготовка звіту, надання/отримання зворотного зв'язку за результатами проведеного оцінювання, прийняття рішення

Змістовий модуль II. Організація й особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах

Тема 7. Розробка технічного завдання

Розробка технічного завдання на проведення оцінювання. Основні елементи та процес підготовки та узгодження ТЗ: коротка інформація про програму, її історію, особливості. Обґрунтування необхідності проведення оцінювання програми. Формулювання запитань, що вимагають відповіді. Визначення того, хто і як буде використовувати результати оцінювання. Визначення методів проведення оцінювання. Джерела інформації. Графік проведення робіт. Вимоги до звіту та поширення інформації. Вимоги до кваліфікації/досвіду фахівців, що проводитимуть оцінювання (відбір на конкурсних засадах), критерії відбору, укладання контракту та вимоги до бюджету. Особливості проведення самооцінювання, внутрішнього оцінювання, зовнішнього оцінювання та комбінованого оцінювання. Їх переваги та обмеження.

Тема 8. Джерела інформації та типи даних. Методи оцінювання.

Дані, необхідні для формативного, процесуального та підсумовуючого досліджень. Вимоги до якості даних та способи її забезпечення. Валідність та надійність даних. Вторинні дані, їх джерела. Первинні дані та методи їх збору. Кількісні та якісні методи оцінювання. Інструменти. Метод опитування. Структуровані опитування: доцільність застосування, побудова опитувальників та їх використання. Шкали. Фокус-групи/групові інтерв'ю. Індивідуальні інтерв'ю. Тести: доцільність застосування, правила використання. Вивчення випадку. Швидка оцінка (Rapid Appraisal). Спостереження. Вибірки, основні принципи побудови.

Тема 9. Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні

Ланцюжок аналізу та результатів оцінювання. Кількісний та якісний аналіз. Кількісний аналіз: описовий, порівняльний, відносний Типи підготовка звіту за результатами оцінювання, основні вимоги до його якості та представлення результатів.

Використання моніторингу та оцінювання в процесі управління програмною діяльністю. Контроль, інспектування, аудит, оцінювання, дослідження (контроль - отримання нових знань) Професійна діяльність з оцінювання. Професіоналізація, її основні характеристики. Професійні кваліфікаційні вимоги до спеціалістів, що здійснюють оцінювання. Етичні принципи, політика, стандарти, керівництва. Професійні об'єднання та мережі, їх роль та завдання. Навчання оцінюванню

Тема 10. Особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах у соціальній сфері

Досвід моніторингу та оцінювання соціальних програм та проектів в соціальній сфері. Особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах, спрямованих на протидію ВІЛ-інфекції/СНІДу. Вивчення випадків: звіти про проведений моніторинг та оцінювання

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л.	п./с.	лаб.	інд.	ср.
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні та методологічні основи моніторингу та оцінки соціальних проектів і програм						
Тема 1. Основні поняття та визначення	12	2	2	–	–	8
Тема 2. Оцінка потреб	12	2	2	–	–	8
Тема 3. Моніторинг та особливості його проведення	12	2	2	–	–	8
Тема 4. Джерела, методи та інструменти моніторингу.	12	2	2	–	–	8
Тема 5. Оцінювання програм та проектів	12	2	2	–	–	8
Тема 6. Типи та види, основні етапи оцінювання програм та проектів	12	2	2	–	–	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Організація й особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах						
Тема 7. Розробка технічного завдання	12	2	2	–	–	8
Тема 8. Джерела інформації та типи даних. Методи оцінювання.	12	2	2	–	–	8
Тема 9. Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні	12	2	2	–	–	8
Тема 10. Особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах у соціальній сфері	12	2	2	–	–	8
Разом	120	20	20	–	–	80

Теми лекційних та семінарських занять

№ теми	Назва теми/змістового модулю	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні та методологічні основи моніторингу та оцінки соціальних проектів і програм		
Тема 1.	Основні поняття та визначення	2
Тема 2.	Оцінка потреб	2
Тема 3.	Моніторинг та особливості його проведення	2
Тема 4	Джерела, методи та інструменти моніторингу.	2
Тема 5	Оцінювання програм та проектів	2
Тема 6	Типи та види, основні етапи оцінювання програм та проектів	2
<i>Усього годин:</i>		<i>12</i>
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Організація й особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах		
Тема 7.	Розробка технічного завдання	2
Тема 8.	Джерела інформації та типи даних. Методи оцінювання.	2
Тема 9.	Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні.	2
Тема 10.	Особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах в соціальній сфері	2
<i>Усього годин:</i>		<i>8</i>
ЗАГАЛОМ:		20

Самостійна робота

№ теми	Назва теми/змістового модулю	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні та методологічні основи моніторингу та оцінки соціальних проектів і програм		
Тема 1.	Основні поняття та визначення	8
Тема 2.	Оцінка потреб	8
Тема 3.	Моніторинг та особливості його проведення	8
Тема 4.	Джерела, методи та інструменти моніторингу.	8
Тема 5.	Оцінювання програм та проектів	8
Тема 6.	Типи та види, основні етапи оцінювання програм та проектів	8
<i>Усього годин:</i>		48
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Організація й особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах		
Тема 7.	Розробка технічного завдання	8
Тема 8.	Джерела інформації та типи даних. Методи оцінювання.	8
Тема 9.	Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні.	8
Тема 10.	Особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах (конкретний приклад проекту)	8
<i>Усього годин:</i>		32
ЗАГАЛОМ:		80

7. Індивідуальні завдання в рамках навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінка соціальних проектів та програм»

Тема 1. Основні поняття та визначення

1. Основні поняття та визначення: програма, проект, оцінка, оцінювання, моніторинг, вимірювання діяльності/результативності, типи моніторингу та оцінки.
2. Основні функції моніторингу та оцінювання.
3. Моніторинг та оцінювання: спільне та відмінне.

Завдання для самостійного опрацювання першоджерел та питання для групового обговорення:
Моніторинг та оцінювання базовані на результатах, їх відмінність від класичних моніторингу та оцінювання

Тема 2. Оцінка потреб

1. Визначення потреб. Необхідність проведення оцінки потреб.
2. Планування оцінки потреб. Вибір підходу для проведення оцінки потреб.
3. Вторинний аналіз даних.
4. Соціальні індикатори. Client utilization data or rates -under -treatments approach. Expressed need.

Завдання для самостійного опрацювання першоджерел та питання для групового обговорення
Суб'єктивні підходи: ключові інформанти, публічні слухання, форуми громади тощо. Номінальна групи, фокус-групи, епідеміологічні опитування. Мультиметод.

Тема 3. Моніторинг та особливості його проведення

1. Історія моніторингових технологій. Підходи до визначення моніторингу.
2. Основні компоненти моніторингу. Необхідність проведення моніторингу та його роль в управлінні проектною діяльністю.
3. Мета та завдання моніторингу. Основні кроки моніторингового процесу.
4. Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу.

Завдання для самостійного опрацювання першоджерел та питання для групового обговорення

Критерії відбору індикаторів, вимоги до «належних» індикаторів. Приклади «належних» та невідповідних індикаторів. Основні правила розробки індикаторів. Класифікація індикаторів. Прямі та дотичні індикатори. Кількісні та якісні індикатори. Індекси: загальні та зведені. Система SMART-індикаторів та SPICED-індикатори. Основні індикатори, придатні для вимірювання *Outputs, Outcomes, Impacts*, обмеження для їх використання. Визначення базової лінії/вихідних показників (baseline). Закон «зміщення індикаторів».

Тема 4. Джерела, методи та інструменти моніторингу.

1. Вихідні дані. Джерела даних: письмові дані (звіти, записи, документи тощо), особи, діяльність яких, пов'язана із проектами чи програмами, політики, посадові особи, менеджери проектів, фахівці, бенефіціари/отримувачі послуг, стейкхолдери, партнери, працівники організацій грантонадавачів, представники громади, спостерігачі тощо, а також результати вимірювань, експериментів тощо. Первинні та вторинні дані.
2. Планування моніторингової діяльності та рівні моніторингу.
3. Методи та інструменти моніторингу.
4. Форми, що використовуються для моніторингу та оцінки

Завдання для самостійного опрацювання першоджерел та питання для групового обговорення
Приклади з практики Альянсу

Тема 5. Оцінювання програм та проектів

1. Теорія змін та її основні складові (*Main Components of a Theory of Change*): *Inputs, Activities, Outputs, Outcomes, Impacts*).
  2. Графічне представлення теорії змін та її використання, стандартна блок-схематична методика (*Standard flow chart*); стандартний ланцюг результатів (*Standard Results Chain*).
  3. Логічна рамка (*Logical framework (logframe)*), її використання, можливості та обмеження
- Завдання для самостійного опрацювання першоджерел та питання для групового обговорення*

Основні підходи до оцінювання (prospective evaluation, evaluability assessment, goal-based evaluation, goal-free evaluation, multisite evaluation, cluster evaluation, social assessment, environmental and social assessment, participatory evaluation, outcome mapping, rapid assessment, evaluation synthesis and meta-evaluation, policy environment evaluation, analysis of mass and social media, community capacity assessment and evaluation, other approaches)

Тема 6. Типи та види, основні етапи оцінювання програм та проектів

1. Необхідність проведення оцінювання.
2. Типи та види оцінювання: формативне, сумативне та перспективне.
3. Основні етапи проведення оцінювання: виникнення потреби в новій інформації, визначення завдань, планування оцінювання, збір даних, аналіз даних.
4. Підготовка звіту, надання/отримання зворотного зв'язку за результатами проведеного оцінювання, прийняття рішення

Тема 7. Розробка технічного завдання

1. Розробка технічного завдання на проведення оцінювання.
2. Основні елементи та процес підготовки та узгодження ТЗ: коротка інформація про програму, її історію, особливості.
3. Обґрунтування необхідності проведення оцінювання програми.

Завдання для самостійного опрацювання першоджерел та питання для групового обговорення
Формулювання запитань, що вимагають відповіді. Визначення того, хто і як буде використовувати результати оцінювання. Визначення методів проведення оцінювання. Джерела інформації. Графік проведення робіт. Вимоги до звіту та поширення інформації. Вимоги до кваліфікації/досвіду фахівців, що проводитимуть оцінювання (відбір на конкурсних засадах), критерії відбору, укладання контракту та вимоги до бюджету. Особливості проведення самооцінювання, внутрішнього оцінювання, зовнішнього оцінювання та комбінованого оцінювання. Їх переваги та обмеження.

Завдання для самостійного опрацювання першоджерел та питання

Джерела інформації та типи даних. Дані, необхідні для формативного, процесуального та підсумовуючого досліджень. Вимоги до якості даних та способи її забезпечення. Валідність та

надійність даних. Вторинні дані, їх джерела. Первинні дані та методи їх збору. Кількісні та якісні методи оцінювання. Інструменти. Метод опитування. Структуровані опитування: доцільність застосування, побудова опитувальників та їх використання. Шкали. Фокус-групи/групові інтерв'ю. Індивідуальні інтерв'ю. Тести: доцільність застосування, правила використання. Вивчення випадку. Швидка оцінка (Rapid Appraisal). Спостереження. Вибірки, основні принципи побудови

Тема 8. Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні.

1. Ланцюжок аналізу та результатів оцінювання. Кількісний та якісний аналіз.
2. Кількісний аналіз: описовий, порівняльний, відносний Типи підготовка звіту за результатами оцінювання, основні вимоги до його якості та представлення результатів.
3. Використання моніторингу та оцінювання в процесі управління програмною діяльністю. Контроль, інспектування, аудит, оцінювання, дослідження (контроль - отримання нових знань)

Питання для групового обговорення

Професійна діяльність з оцінювання. Професіоналізація, її основні характеристики. Професійні кваліфікаційні вимоги до спеціалістів, що здійснюють оцінювання. Етичні принципи, політика, стандарти, керівництва. Професійні об'єднання та мережі, їх роль та завдання. Навчання оцінюванню

Тема 9. Особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах

Індивідуальне завдання, його презентація та захист на занятті

Досвід моніторингу та оцінювання соціальних програм та проектів в соціальній сфері.

Особливості проведення моніторингу та оцінювання в програмах та проектах, спрямованих на вирішення певної соціальної проблеми. Вивчення випадків: звіти про проведений моніторинг та оцінювання

Питання на підсумкову контрольну роботу

1. Основні поняття та визначення: програма, проект, оцінка, оцінювання, моніторинг, вимірювання діяльності / результативності, типи моніторингу та оцінки.
2. Основні функції моніторингу та оцінювання.
3. Моніторинг та оцінювання: спільне та відмінне.
4. Моніторинг та оцінювання базовані на результатах, їх відмінність від класичних моніторингу та оцінювання
5. Визначення потреб. Необхідність проведення оцінки потреб.
6. Планування оцінки потреб. Вибір підходу для проведення оцінки потреб.
7. Вторинний аналіз даних.
8. Соціальні індикатори.
9. Суб'єктивні підходи: ключові інформанти, публічні слухання, форуми громади тощо.
10. Номінальна групи, фокус-групи, епідеміологічні опитування. Мультиметод.
11. Історія моніторингових технологій. Підходи до визначення моніторингу.
12. Основні компоненти моніторингу. Необхідність проведення моніторингу та його роль в управлінні проектною діяльністю.
13. Мета та завдання моніторингу. Основні кроки моніторингового процесу.
14. Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу.
15. Критерії відбору індикаторів, вимоги до «належних» індикаторів.
16. Приклади «належних» та невідповідних індикаторів. Основні правила розробки індикаторів.
17. Класифікація індикаторів. Прямі та дотичні індикатори.
18. Кількісні та якісні індикатори.
19. Індекси: загальні та зведені. Система SMART-індикаторів та SPICED-індикатори. Основні індикатори, придатні для вимірювання, обмеження для їх використання.
20. Визначення базової лінії/вихідних показників. Закон «зміщення індикаторів».
21. Вихідні дані. Джерела даних: письмові дані (звіти, записи, документи тощо), особи, діяльність яких, пов'язана із проектами чи програмами

22. Первинні та вторинні дані.
23. Планування моніторингової діяльності та рівні моніторингу.
24. Методи та інструменти моніторингу.
25. Форми, що використовуються для моніторингу та оцінки (Приклади з практики Альянсу)
26. Теорія змін та її основні складові
27. Графічне представлення теорії змін та її використання, стандартна блок-схематична методика; стандартний ланцюг результатів
28. Логічна рамка, її використання, можливості та обмеження
29. Основні підходи до оцінювання
30. Типи та види оцінювання: формативне, сумативне та перспективне.
31. Основні етапи проведення оцінювання: виникнення потреби в новій інформації, визначення завдань, планування оцінювання, збір даних, аналіз даних.
32. Підготовка звіту, надання/отримання зворотного зв'язку за результатами проведеного оцінювання, прийняття рішення
33. Розробка технічного завдання на проведення оцінювання.
34. Основні елементи та процес підготовки та узгодження ТЗ: коротка інформація про програму, її історію, особливості.
35. Обґрунтування необхідності проведення оцінювання програми. Формулювання запитань, що вимагають відповіді.
36. Визначення методів проведення оцінювання. Джерела інформації.
37. Графік проведення робіт. Вимоги до звіту та поширення інформації.
38. Вимоги до кваліфікації/досвіду фахівців, що проводитимуть оцінювання (відбір на конкурсних засадах), критерії відбору, укладання контракту та вимоги до бюджету.
39. Особливості проведення самооцінювання, внутрішнього оцінювання, зовнішнього оцінювання та комбінованого оцінювання. Їх переваги та обмеження.
40. Джерела інформації та типи даних. Дані, необхідні для формативного, процесуального та підсумовуючого досліджень.
41. Вимоги до якості даних та способи її забезпечення. Валідність та надійність даних.
42. Вторинні дані, їх джерела. Первинні дані та методи їх збору.
43. Кількісні та якісні методи оцінювання. Інструменти.
44. Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні. Ланцюжок аналізу та результатів оцінювання. Кількісний та якісний аналіз.
45. Кількісний аналіз: описовий, порівняльний, відносний Типи підготовка звіту за результатами оцінювання, основні вимоги до його якості та представлення результатів.
46. Використання моніторингу та оцінювання в процесі управління програмною діяльністю.
47. Контроль, інспектування, аудит, оцінювання, дослідження (контроль - отримання нових знань)
48. Професійна діяльність з оцінювання. Професіоналізація, її основні характеристики.
49. Професійні кваліфікаційні вимоги до спеціалістів, що здійснюють оцінювання. Етичні принципи, політика, стандарти, керівництва.
50. Професійні об'єднання та мережі, їх роль та завдання. Навчання оцінюванню

Методи навчання

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.	практичне заняття, групова робота, презентації, самостійна робота	усні виступи, відповіді, доповнення, групове обговорення, участь в дискусіях
ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.	пошукова робота, самостійна робота, опрацювання наукової літератури, джерел; індивідуальні творчі завдання	виконання індивідуальних завдань самостійної роботи, аналіз опрацьованих першоджерел, підсумкова письмова контрольна робота
ПР04. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.	пошукова робота; самостійна робота, індивідуальні творчі завдання, консультування	виконання індивідуальних завдань самостійної роботи
ПР05. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.	опрацювання наукової літератури й джерел, пошукова робота, самостійна робота	виконання індивідуальних завдань самостійної роботи, аналіз реферування першоджерел
ПР09. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.	самостійна робота, пошукова робота, самоосвіта, консультування	план роботи, виконання індивідуальних завдань самостійної роботи

Методи контролю

Поточний контроль: опитування, виступи на практичних заняттях (усний контроль участі студентів у дискусіях, доповнення, презентації); практична перевірка результатів виконання індивідуальних завдань самостійної роботи; письмовий контроль письмових робіт.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні: 40 % семестрової оцінки; максимальна кількість 40 балів
- індивідуальні письмові роботи: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість 50 балів
- індивідуальні презентації: 10 % семестрової оцінки; максимальна кількість 10 балів

Оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру за такими видами робіт:

1. активність студента на занятті (участь у дискусіях, доповнення) – 1 бал (максимально може отримати 10 балів за семестр)
2. індивідуальні презентації (максимальна кількість балів 10):

Презентація: Моніторинг і оцінка соціального проекту – 10 балів

самостійна робота та її письмові індивідуальні завдання (див. Індивідуальні завдання в рамках навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінка соціальних проектів та програм») (максимальна кількість балів – 50):

Або ж у межах самостійної роботи на вибір студента проходження безкоштовного онлайн курсу «МіО в сфері громадського здоров'я», який оцінюється за наявності сертифіката також у 50 балів. <https://profihealth.org.ua/uk/courses/10/program>

Студенти отримують загалом 10 індивідуальних завдань на самостійну роботу в кінці кожного лекційного заняття з обумовленими термінами виконання та критеріями оцінювання (максимально 5 балів за кожне індивідуальне завдання):

3. письмові роботи (максимальна кількість балів 30) - підсумкова письмова контрольна робота

Письмові роботи/презентації: очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (індивідуальні презентації, письмові роботи та завдання самостійної роботи)

Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу та інформують викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом для їх виконання та своєчасного оцінювання.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані в поточному навчанні, бали за індивідуальні презентації та письмові роботи й завдання самостійної роботи. При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях й активність студента під час практичного заняття; списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються

Підсумковий контроль – оформлення семестрового заліку на підставі результатів виконання усіх видів запланованої роботи впродовж семестру. Загалом протягом семестру студент може набрати 100 балів.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота										Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
7	7	7	7	7	5	10	10	10	30	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12.Методичне забезпечення

Силабус і схема курсу «Моніторинг та оцінка соціальних проектів і програм».

13. Рекомендована література

Базова література

1. Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Технологія оцінки соціальних програм та проектів. Кіровоград: ІСКМ, 2007. 100 с.
2. Вайс К. Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Керол Вайс ; [пер. з англ. Р.Ткачук, М.Корчинська] . К. : Основи, 2000. 671 с.
3. Моніторинг та оцінка програм і проектів. Практичний посібник / Ольга Морозова, Ольга Варецька, Деніел Джонс, Тетяна Салюк. - Київ, «Оранта», 2008 р. 144 с.
4. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. МБФ «Альянс громадського здоров'я». 2018. 178 с.
5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с.

Допоміжна література

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію і соціологічні дослідження? Посібник-довідник для громадських спеціалістів і всіх зацікавлених. Київ: Дух і Літера, 2015. 380 с.
2. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. Київ, 2006. 127 с.

3. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання / А. Горошко та ін. Київ: Українська асоціація оцінювання, 2014. 32 с.
4. Корпоровіч Л. Сучасні концепції евалюації в контексті викликів регіонального розвитку / Лешек Корпоровіч // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент : збірник наукових праць. Вип. 6. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. С. 80-89.
5. Моніторинг оцінювання соціального впливу проекту. Практичний посібник для виконавців проектів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України/ упоряд. Л.Пильгун. Київ: Міжнародний фонд «Відродження», 2016. 28 с.
6. Моніторинг та оцінка програм і проектів. Практичний посібник / Ольга Морозова та ін. Київ: «Оранта», 2008. 144 с.
7. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2002. 124 с.
8. Система моніторингу й оцінки з питань ВІЛ/СНІДу: регіональний рівень /О. М. Балакірева, А. М. Бойко, О. Ю. Семерик, О. О. Яременко. К.: ВПЦ "Експрес", 2006. 64 с.

Інтернет джерела

1. Горемикіна Ю.В. Класифікація підходів до оцінювання соціальних послуг. Демографія та соціальна економіка. 2015. № 1. С. 79-89. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dse_2015_1_9
2. Експертний висновок про систему моніторингу та оцінки Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки. URL: http://www.ukreval.org/images/news/2018-01-08-ekspvysnovky/expert-vysnovok_Molod_Ukrainy.pdf
3. Журавка Ф. О., Овчарова Н. В. Оцінка ефективності реалізації державних цільових програм у соціальній сфері. Бізнес Інформ. 2014. № 6. С. 202-206. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_6_35
4. Оцінка ефективності програм соціальної підтримки за даними спеціального опитування населення / Черенько Л.М. та ін. Електронне видання. Київ: Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птух., 2020. Об'єм даних 805 КБ. URL: <https://www.idss.org.ua/public>
5. Саріогло В. Г. Оцінювання результатів державних соціальних програм: актуальність, методологія, інструментарій. Демографія та соціальна економіка. 2013. № 1. С. 57-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dse_2013_1_8
6. Про затвердження Методики оцінки ефективності виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021–2025 роки: Наказ Міністерства молоді та спорту України від 14 липня 2021 року № 2469. URL: <https://mms.gov.ua/molodizhna-politika/realizaciya-derzhavnihprogram-u-sferi-molodi/derzhavna-cilova-socialna-programa-molodukrayini> (дата звернення 02.12.2022).